N°. 291. 1861.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad, is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZONDAG 8 EN MAANDAG 9 DECEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad nº. 101.) *BESLUIT van 27den sten November 1861, tot vernietiging van een besluit van den gemeenteraad van Zwolle, van den 16den September 1861.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 28sten October 1861, nº. 228, 5de Afdeeling, ten geleide van een voorstel van Gedeputeerde Staten der provincie *Overijssel* tot vernietiging van een besluit van den gemeenteraad van *Zwolle*, van den 16den September 1861;

Overwegende:

dat de Raad, bij dit besluit, burgemeester en wethouders heeft uitgenoodigd, om overeenkomstig art. 68, 4de lid, der wet van 18 Augustus 1857 (*Staatsblad* nº. 103), onder nadere goedkeuring van den Raad, de bijzondere school van *H. Kroeze Ramaker* over te nemen, zonder overname van schoolgebouw en woning;

dat volgens het aangehaalde wetsartikel, de hoofdonderwijzers der bij het in werking treden der gemelde wet bestaande bijzondere scholen van de 2de klasse, welke minstens den tweeden rang bezittten, indien die scholen door de gemeentebesturen, in overleg met den districts-schoolopziener, als openbare lagere scholen worden overgenomen, bij die inrigtingen als hoofdonderwijzer kunnen worden aangesteld, zonder dat op hen van toepassing zijn de bepalingen van art. 22 omtrent de voordragt en het vergelijkend examen;

dat de wetgever door de uitdrukking: »overnemen van eene bijzondere school" geene andere bedoeling kan hebben gehad, dan dat het schoollocaal met de daarin voorhanden hulpmiddelen voor het onderwijs zoude worden overgenomen;

dat toch eene overname van eene bijzondere school, zonder schoollocaal, niets anders zoude zijn dan eene aanstelling van den onderwijzer dier school tot hoofdonderwijzer eener reeds bestaande of nader op te rigten openbare school, zonder vergelijkend examen en zonder voordragt van den Raad;

dat zoodanige handeling dus in strijd zoude zijn met het bepaalde bij art. 22 der wet, volgens hetwelk de hoofdonderwijzers der openbare scholen worden benoemd door den gemeenteraad uit eene voordragt van minstens drie en hoogstens zes personen, opgemaakt door burgemeester en wethouders, in overleg met den districts-schoolopziener na een vergelijkend examen;

dat eene overname zoo als die, welke bedoeld wordt in het gemelde besluit van den gemeenteraad van *Zwolle*, dus niet kan geschieden krachtens het 4de en 5de lid van art. 68, en dien ten gevolge in strijd zoude zijn met het 1ste lid van art. 22 van gemelde wet;

Gelet op art. 153 der Gemeentewet:

Den Raad van State gehoord (advies van den 12den November 1861, nº. 3);

Gezien het nader rapport van Onzen voornoemden Minister, van den 25sten November 1861, nº. 185, 5de Afdeeling,

Hebben goedgevonden en verstaan: het bovengemeld besluit van den gemeenteraad van *Zwolle*, van den 16den September 1861, te vernietigen.

Onze Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 27sten November 1861.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Uitgegeven den *zevenden* December 1861.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

Bij besluiten van 6 December jl., nº. 56 en 57, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1º. aan *C. Lopse Hocke*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeenten Brouwershaven en Duivendijke;

2º. te benoemen:

tot burgemeester der gemeente Brouwershaven *J. M. Locker de Bruyne*;

tot burgemeester der gemeente Duivendijke *L. Viergever*;

tot burgemeester der gemeente Hunsel *G. Peeters*;

tot burgemeester der gemeente Grathem *R. Severijns*, burgemeester en secretaris der gemeente Heel en Panheel.

Bij besluit van 6 December jl., nº. 60, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1º. den heer *H. E. Verschoor*, op zijn verzoek, eervol te ontslaan als schoolopziener in het derde schooldistrict der provincie Noordbrabant, onder dankbetuiging voor de in die betrekking gedurende vele jaren den lande bewezen diensten;

2º. te benoemen tot schoolopziener in dat district den heer *J. Ringeling*, te 's Hertogenbosch;

3º. den heer dr. *F. B. Trosee* eervol te ontslaan als schoolopziener van het vijfde district, en hem te benoemen tot schoolopziener van het zesde district der provincie Noordbrabant;

4º. den heer dr. *J. A. W. Boerkamp* eervol te ontslaan als schoolopziener van het zesde district, en hem te benoemen tot schoolopziener van het vijfde district der provincie Noordbrabant.

Bij besluit van den 6den December 1861, nº. 61, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1º. op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen:

bij de dienstdoende schutterij te Amsterdam aan *J. Coomans de Ruiter*, als 2de luitenant;

bij de dienstdoende schutterij te Groningen aan mr. *H. Edelinck*, als kapitein;

2º. te benoemen:

bij de dienstdoende schutterij te Amsterdam, tot 1ste luitenants: mr. *H. E. toe Laer*, *J. C. S. Rente Linsen* en jhr. *F. O. G. Berg*, thans 2de luitenants;

tot 2de luitenants: mr. *H. P. G. Quack*, vroeger 2de luitenant bij de dienstdoende schutterij te Haarlem, *A. van IJzendijk* Ezn., *A. S. J. Koch*, *D. A. Koenen*, *H. M. de Vries*, *J. Boissevain* en mr. *N. J. den Tex*, thans schutters;

bij de dienstdoende schutterij te Hoorn, tot majoor-kommandant *H. Linse*, thans kapitein;

tot kapitein *C. Bloem* Azn., thans 1ste luitenant;

tot 1sten luitenant *J. A. Heule*, thans 2de luitenant;

tot 2den luitenant *P. C. Abbing*, thans schutter;

bij de dienstdoende schutterij te Enschedé, tot 1sten luitenant *K. ter Kuile*, thans 2de luitenant;

tot 2den luitenant *N. H. ter Kuile*, thans schutter;

bij de dienstdoende schutterij te Groningen, tot kapitein mr. *B. Dorhout Mees*, thans 1ste luitenant;

tot 1sten luitenant *A. J. Holthuis*, thans 2de luitenant;

tot 2den luitenant mr. *C. J. J. Wijckerheld Bisdom*, thans schutter.

Bij besluit van 6 December jl., nº. 63, heeft Zijne Majesteit goedgevonden den heer dr. *P. Hofstede de Groot*, op zijn verzoek, eervol te ontslaan als schoolopziener in het derde schooldistrict der provincie Groningen.

Bij Koninklijk besluit van den 6den December 1861, nº. 84, zijn tot ambtenaren der 1ste klasse voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch Indie benoemd de candidaat-ambtenaren voor de gemelde dienst mr. *H. Semler* en mr. *F. C. Valck*.

Bij besluit van den 6den December 1861, nº. 82, heeft Zijne Majesteit goedgevonden den 2den luitenant *K. M. A. Botter*, van het 6de regement infanterie, in rang en ancienneteit over te plaatsen bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

Volgens berigt uit Woolwich van den 4den dezer werd aldaar, gelijk aan de andere rijkswerven in Engeland, met alle kracht, dag en nacht, gearbeid om onverwijld een groot aantal stoomschepen voor het geval eener vredebreuk gereed te maken. De *Melbourne*, een groot stoomtransportschip, werd te Woolwich met ammunitie en andere krijgsbehoeften naar Canada geladen. Dit vaartuig zou op de reis derwaarts, ten einde veilig voor de Amerikaansche kruisers te zijn, door twee geheel gewapende fregatten worden begeleid; de bemanning dezer twee oorlogsschepen zou worden voorzien met al wat zij zou behoeven om door het ijs te kunnen breken en alzoo voor den *Melbourne* op de St. Laurensrivier eenen weg naar Quebec te kunnen banen. Een aantal werklieden was, volgens het aangehaalde berigt, dien nacht te Woolwich bezig handvatsels voor ijszagen, breekijzers enz. te vervaardigen. Kortom, op de werf te Woolwich zag men wederom even groote drukte als tijdens den oorlog in de Krim.

— Aan de Londensche effectenbeurs is den 4den dezer eene nieuwe daling bewerkt door het berigt, dat de *Persia*, eene van de groote stoombooten welke door de onderneming van Cunard en compagnie worden gebezigd om regelmatig de brievenmalen en passagiers tusschen Engeland en de Vereenigde Staten te vervoeren, door het Engelsche gouvernement gehuurd was om troepen naar Canada over te brengen.

— Een bij den officielen Franschen *Moniteur* ontvangen schrijven uit Londen van den 4den dezer zegt: » Hier maakt een iegelijk op zijne wijze gissingen omtrent het van de regering der Unie te verwachten antwoord. Het meerendeel van de bankiers en van de met Amerika handel drijvende kooplieden denkt dat de heer Lincoln inschikkelijk zal worden bevonden en zucht tot toenadering zal aan den dag leggen. Maar zoo denkt het Engelsche volk niet; het berust bij voorbaat in het denkbeeld van eenen oorlog, en ziet daarin eene goede gelegenheid om zich voldoening te verschaffen voor eene lange reeks van grieven en beleedigingen, welke men zijns inziens al te geduldig ondergaan heeft. Dit denkbeeld heerscht vooral onder de zeelieden; deze trekken zich de aan de Engelsche vlag aangedane beleediging levendig aan."

FRANKRIJK.

De *Morning Post*, het ministeriele dagblad van Londen, laat zich uit Parijs, onder dagteekening van den 3den dezer, het volgende schrijven: » Hier wordt, gelijk zekerlijk ook te Londen, thans gedurig de vraag geopperd, wat Frankrijk zou doen in geval eener vredebreuk tusschen Engeland en de Vereenigde Staten. Van het begin van den burgeroorlog in Noord-Amerika af, heeft het keizerlijke gouvernement zich stipt onzijdig gehouden en dezelfde staatkunde gevolgd als Engeland. De Keizer zelf heeft meermalen betuigd, dat het hem innig leed deed, een schrander, demokratisch en handeldrijvend volk, als het Noord-Amerikaansche, door burgeroorlog te zien teisteren. Ook het Fransche volk is niet onverschillig omtrent het lot eener natie, welke het in den strijd voor hare onafhankelijkheid heeft bijgestaan; en zoo hier te lande een heerschend denkbeeld aangaande deze zaak bestaat, dan is het de wensch dat er in de Vereenigde Staten eene verzoening getroffen, en aan den nutteloozen en uitputtenden oorlog een einde gemaakt worde. Er zijn hier weinigen, welke zich kunnen voorstellen, dat het Noorden, al heeft het ook op het krijgstooneel tijdelijk de bovenhand, en hoe veel bijval zijne zaak ook in de oude wereld vinde, in staat zal zijn om het Zuiden weder in de eedgenootschappelijke verbindtenis te brengen en te houden, waartoe geen ander middel dan wapengeweld overschiet.

» Alzoo zou Frankrijk, indien het in het geschil tusschen Engeland en de Vereenigde Staten invloed kon uitoefenen, waarschijnlijk eene verzoening trachten te bewerken.

» Wat het eigenlijke geschilpunt tusschen Engeland en de Vereenigde Staten betreft, is het keizerlijke gouvernement niet onverschillig omtrent eene schending van maritime en nationale regten, welke even zeer aan elke andere natie toekomen. Het ziet alzoo denkelijk met genoegen de stappen welke Engeland doet om zijne vlag tegen aanranding in volle zee te beschermen.

» Bij hetgeen verder tusschen Engeland en de Vereenigde Staten mogt voorvallen zal Frankrijk ongetwijfeld toeschouwer blijven; doch het zal zijne zedelijke ondersteuning verleenen aan degenen welke erkende regten der natien ter zee of te land verdedigen.

» Dezelfde brievenmaal, welke Engelands eischen naar Washington overbrengt, heeft ook depêches van het Fransche gouvernement medegenomen. Volgens geruchten zou ook de Fransche vlag beleedigingen van Amerikaansche kruisers hebben ondergaan; maar daarvan is in den kring der bewindslieden alhier niets bekend."

Deze gezegden bekomen meer gewigt door de omstandigheid, dat zij door den *Constitutionnel*, een ministerieel dagblad van Parijs, overgenomen en beaamd worden.

» Wordt het gedrag van het Washingtonsche kabinet door zijne beste vrienden gelaakt, en heeft het geene ondersteuning van Frankrijk te verwachten — zegt de *Constitutionnel* — hieruit volgt niet dat wij Engeland moeten ondersteunen. Aan Frankrijk wordt door zijne belangen en door zijne overleveringen eene houding aanbevolen, welke van die twee uitersten even zeer verwijderd is, te weten voortdurende onzijdigheid."

ITALIE.

Blijkens de berigten uit Turyn van den 4den dezer werd bij de kamer van afgevaardigden de beraadslaging over het Romeinsche vraagstuk voortgezet. Wat uitkomst zij zou hebben liet zich nog niet vooruitzien. De voorstanders van het ministerie hadden de hoop nog niet opgegeven, dat hetzelve de meerderheid in deze zaak aan zijne zijde zou hebben, en dat in allen gevalle de heer Ricasoli, al ware het ook zonder zijne tegenwoordige ambtgenooten, aan het bewind zou blijven.

BELGIE.

In de zitting der Belgische Kamer van Vertegenwoordigers van gisteren is beraadslaagd over de paragraaph van het ontwerp-adres strekkende tot beaming van de zinsnede der troonrede, waarin eene voordragt tot wering van bedriegelijke handelingen bij de verkiezingen aangekondigd werd. Deze paragraaph luidt aldus: » De eer der repraesentative instellingen, de eer van al de partijen, de eer des lands vorderen, dat de misbruiken, welke zich bij de uitoefening van het kiesregt hebben voorgedaan, voorgekomen en des noods gestraft worden."

Van de zijde der conservative partij werd voorgesteld het woord *voorgekomen* weg te laten dewijl praeventive maatregelen ook in deze zaak gevaarlijk voor de vrijheid zouden kunnen worden. Dit amendement is met eene vrij groote meerderheid (58 tegen 37 stemmen) verworpen; zoo ook een van dezelfde zijde afkomstig voorstel om het woord *misbruiken* door het meer bepaalde woord *bedriegerijen* te vervangen. Daarna is de paragraaph van het ontwerp onveranderd aangenomen.

Bij deze gelegenheid is door de ministers medegedeeld, dat de stemuitbrenging naar alphabetische naamlijsten (waardoor vele liberalen de gemeentesgewijze stemuitbrenging wenschen te vervangen, in de hoop van daardoor den invloed der geestelijkheid op de kiezers van het platte land te breken) in het aangekondigde wets-ontwerp niet zal worden voorgedragen. De doelmatigheid dier verandering werd door den minister van binnenlandsche zaken in het midden gelaten, door dien van finantien betwijfeld.

TURKIJE.

Het bevelschrift des Sultans, waarbij de zaak der vereeniging van Moldavie en Wallachye vooreerst is afgedaan, wordt door den officielen Franschen *Moniteur* openbaar gemaakt, met bijvoeging dat dit staatsstuk door de Porte aan de vertegenwoordigers der mogendheden, welke het Parijsche verdrag onderteekend hebben, medegedeeld en door hen aangenomen is, en dat het vervolgens dezer dagen aan den gelastigde van den vorst Coutza bij de Porte is ter hand gesteld.

Het luidt aldus:

» In eene laatstelijk aan onze Verheven Porte ingediende memorie werden door den vorst Coutza, den hospodar der vereenigde Vorstendommen Wallachye en Moldavie, de groote moeijelijkheden uiteen gezet, welke voor zijn bestuur gelegen waren in het bestaan van twee algemeene vergaderingen en van twee afzonderlijke ministerien, alsmede de belemmeringen welke daaruit, ten gevolge der vereeniging van het hospodarschap over de twee landen in zijnen persoon, voor den vooruitgang dier landen zouden ontstaan.

» Daar de ontwikkeling en de vooruitgang van de welvaart dier landen en hunner bewoners het voorwerp onzer grootste zorgen zijn, is die memorie door onzen ministerraad overwogen met al de opmerkzaamheid, welke zij verdiende.

» Daar de bestaande regeling der politieke aangelegenheden van Moldavie en Wallachye het bestuur van ieder land door eenen afzonderlijken hospodar tot grondslag heeft, is in de daad de bij uitzondering bewerkstelligde vereeniging der twee hospodarschappen in den persoon van den vorst Coutza natuurlijk beschouwd geworden als de noodzakelijkheid van zekere wijzigingen van insgelijks exceptionelen aard medebrengende.

» Maar dewijl de vereeniging der twee hospodarschappen in éénen en denzelfden persoon bij wijze van uitzondering is erkend geworden, zoo is het klaarblijkelijk, dat de wijzigingen, welke in de te Parijs den 19den Augustus 1858 gesloten overeenkomst moeten worden gebragt, in overeenstemming met den exceptionelen en tijdelijken aard dier erkenning moeten zijn.

» Dien ten gevolge zijn ons gouvernement, alsmede de groote mogendheden, onze doorluchtige bondgenooten, welke de gemelde overeenkomst onderteekend en zich voor derzelver uitvoering borg gesteld hebben, na gehouden overleg overeengekomen omtrent de noodzakelijkheid om de volgende bepalingen toe te passen.

» Art. 1. De vorst Coutza zal, zoo lang de twee hospodarschappen in zijnen persoon vereenigd blijven, de vorstendommen besturen met hulp van een enkel ministerie, hetwelk de functien, die tot nog toe door de ministerien van Moldavie en van Wallachye zijn uitgeoefend, in zich zal vereenigen.

» Art. 2. De door volkskeuze zamengestelde vergadering van Moldavie en die van Wallachye zullen tot eene enkele vereenigd worden. De bepalingen van artt. 16 en 25 der overeenkomst van 19 Augustus 1858 blijven op deze vergadering toepasselijk, zoo ver zij niet door dit reglement worden gewijzigd. De aartsbisschop van Moldavie en die van Wallachye zullen beurtelings in die vergadering voorzitten.

» Art. 3. Daar de centrale commissie te Foktschany opgerigt is geworden met het doel om de noodzakelijke eenheid in de handelingen van de twee ministerien en van de twee vergaderingen der Vorstendommen te verzekeren, zullen de werkzaamheden dier commissie worden geschorst voor zoo lang de vereeniging dezer ministerien en dezer vergaderingen voortduurt. Doch indien het gouvernement der vorstendommen, in overeenstemming met de door volkskeuze daargestelde vergadering, oordeelt dat eene hooge vergadering, onder den naam van senaat of onder eenigen anderen naam, met nut aan de staatshuishouding zou kunnen worden toegevoegd om de alzoo geschorste centrale commissie te vervangen, dan zal de Verhevene Porte ieder voorstel van die strekking, hetwelk aan hare beoordeeling mogt worden onderworpen, in overweging nemen.

» Art. 4. De wijzigingen, welke in de administrative indeeling der Vorstendommen mogten worden gebragt, zullen de grenslinie, waardoor zij tot nog toe vaneen gescheiden zijn, onveranderd laten.

» Art. 5. In ieder Vorstendom zal een regelmatig zamengeroepen provinciale raad zijn, welke moet worden geraadpleegd over alle wetten en verordeningen van bijzonder belang voor dat Vorstendom. Deze raden zullen buitendien belast zijn met het toezigt op het beheer der provinciale fondsen. Hunne zamenstelling en de andere functien, waarmede zij moeten worden bekleed, zullen bij gemeen overleg tusschen den hospodar en de door volkskeuze daargestelde vergadering worden bepaald.

» Art. 6. Zoodra de post van hospodar open valt, zullen de alzoo tijdelijk gewijzigde bepalingen der gezegde overeenkomst van 19 Augustus 1858 van zelf weder van kracht worden.

» Het bestuur zal dan overgaan op den ministerraad; deze zal, het bestuur voerende, zich binnen de door art. 11 der overeenkomst van 19 Augustus voorgeschreven grenzen houden.

» Is de door volkskeuze daargestelde vergadering op dat tijdstip vereenigd, dan zullen hare werkzaamheden terstond worden geschorst. De ministerraad zal onverwijld maatregelen nemen om door nieuwe verkiezingen, te bewerkstelligen overeenkomstig de alsdan geldende kieswet, de vertegenwoordigende vergadering van Moldavie en die van Wallachye wederom daar te stellen.

» Die verkiezingen zullen in vier weken afloopen; en binnen tien dagen zullen de twee vergaderingen ieder afzonderlijk te Jassy en te Buchar[illegible] zamenkomen. Binnen acht dagen na hare zamenkomst zullen zij ieder eenen hospodar moeten verkiezen voor het Vorstendom, hetwelk door ieder van haar vertegenwoordigd wordt. Tot deze verkiezing zal niet worden overgegaan, ten zij minstens drie vierde gedeelten van het aantal ingeschreven leden tegenwoordig zijn. Indien de verkiezing in den gemelden termijn van acht dagen niet heeft plaats gehad, zal op den negenden dag te middag door de vergadering tot de verkiezing worden overgegaan, onverschillig hoe veel leden er tegenwoordig zijn.

» Art. 7. De bedoeling is, dat al de bepalingen der overeenkomst van 19 Augustus, behalve die welke tijdelijk zijn gewijzigd, in volle werking blijven. Het protocol, hetwelk den 6den September 1859 in de Parijsche Conferentie is onderteekend, blijft insgelijks voor de daarin voorziene gevallen in volle werking.

» De door dezen firman in overleg met de waarborgende mogendheden in de overeenkomst van 19 Augustus gebragte veranderingen zijn, gelijk in den aanhef dezes duidelijk is aangewezen, alleen zoo lang geldig, als de twee hospodarschappen in den persoon van den Vorst Coutza vereenigd blijven.

» Indien de post van hospodar open komt, zal naar de bovenstaande bepalingen worden gehandeld.

» Ter oirkonde waarvan deze firman, voorzien met onze Keizerlijke handteekening, uitgevaardigd is.

» Het Opperwezen make in zijne oneindige goedheid dit besluit vruchtbaar in gelukkige gevolgen voor het welzijn van de bewoners der gemelde Vorstendommen."

— Blijkens de berigten uit Konstantinopel van 27 November was de rust in Syrie nog geenzins verzekerd, en vreesde men dat er nieuwe moeijelijkheden zouden oprijzen wanneer de commissaris der Porte, Fuad Pascha, welke door den Sultan tot groot-vesier benoemd en naar Konstantinopel ontboden is, het land zou hebben verlaten.

Het *Journal de Constantinople*, het Fransche blad van de Porte, deelt in zijn nommer van 27 November een schrijven uit Beyrut mede, hetwelk het volgende inhoudt:

» Daar in Kestravan (het land der Maroniten) eenige onlusten zijn gesticht door de Christenen, welke in openbare vijandschap zijn tegen den gouverneur dier landstreek, den Emir Medschid, een lid van het geslacht Shehab, zoo heeft Fuad Pascha Damascus moeten verlaten en zich herwaarts begeven, om zich met den staat der zaken, welke als zeer bedenkelijk werd voorgesteld, van nabij bekend te maken, en de door de omstandigheden vereischte dwangmaatregelen te nemen. Alles doet hopen dat de openbare orde zonder moeite zal worden hersteld. Bijzonderheden betreffende dezen opstand kunnen nog niet met zekerheid worden medegedeeld."

NOORD-AMERIKA.

Berigten uit Mexico van 1 November jl. wijzen geene verbetering in de gesteldheid van dat gemeenebest aan. De President Juarez had de constitutionele waarborgen voor de persoonlijke vrijheid en veiligheid, welke eenigen tijd geleden door een besluit van het Congres waren geschorst, weder in werking gesteld; maar zijn gezag werd zelfs in de nabijheid der hoofdstad door een aantal tegenpartijders gewapender hand betwist. Marquez, Meja, Zuloaga en een aantal andere aanvoerders van de reactionaire of kerkelijk gezinde partij waren weder met troepen in het veld; en 4000 man troepen van die partij naderden de vallei van Mexico. De gezant der Vereenigde Staten alsmede een gelastigde van de Confoederatie waren te Mexico ijverig werkzaam om van den President Juarez ieder voor zijn land voordeelen te verwerven; de eerstgemelde scheen daarin beter te slagen dan de andere. Van den gouverneur van den staat Guanaxuato, den generaal Doblado, was een officieel verslag ontvangen, volgens hetwelk hij in de laatste acht maanden 1237 roovers de doodstraf had doen ondergaan.

NASCHRIFT.

LONDEN, 7 December. De *Times* berigt dat de regering behalve de stoomboot *Australasian* ook nog de *Persia* gehuurd heeft, om troepen naar Canada over te brengen, en dat die vaartuigen binnen 10 dagen moeten vertrekken.

De *Morning Post* zegt dat de stoomboot *Melbourne* met eene batterij van zes Armstrongskanonnen, wapenen en ammunitie naar Canada zal vertrekken en dat nog meerder vaartuigen met gelijke lading derwaarts zullen worden afgezonden.

— Gisteren zijn berigten uit New York tot den 23sten November ontvangen. Volgens dezelve hadden de voornaamste Amerikaansche regtsgeleerden verklaard, dat de gevangenneming der heeren Slidell en Mason allezins wettig was. Desniettemin heerschte er onder het publiek eene groote ongerustheid over eene mogelijke vredebreuk met Engeland. De minister van oorlog had aan den gouverneur van den staat Maine berigt, dat er onverwijld een officier benoemd zou worden, om een rapport over de middelen van verdediging der kust van dien staat uit te brengen.

Volgens geruchten zouden de bondstroepen het gebied van Accomac en Northampton op de oostkust van Virginia bezet hebben. De wetgevende vergadering van Missouri had een besluit tot afscheiding van de Unie genomen.

De minister van binnenlandsche zaken der Unie had de staatkunde gewraakt, die de minister van oorlog verklaard had goed te keuren, door zijn zegel te hechten aan het denkbeeld van den kolonel Cochrane, om de slaven in de Zuidelijke Staten tegen hunne meesters te wapenen. Eerstgenoemde minister heeft verklaard dat dit in geenen deele de politiek der regering is.

De President der Confoederatie Davis had aan het Congres eene boodschap gezonden, waarin een groot vertrouwen op de toekomst doorstraalde, en waarin gezegd werd dat het aan de Noordelijke Staten aan magt ontbrak om hun oogmerk te bereiken, terwijl de toestand der Confoederatie, zoo wat het geldelijke als wat het militaire betrof, veel beter was dan in den aanvang, en vooral haar finantieel stelsel voortreffelijk werkte en goede resultaten voor de toekomst beloofde. Het herstel van de Unie was volgens den President Davis onmogelijk. Hij maakte voorts gewag van de gevangenneming der heeren Slidell en Mason, als van eene zeer onregtmatige daad, en voegde er bij dat de Noordelijke Staten even goed zouden kunnen aanspraak maken op het regt om de commissarissen op de rivier van Londen gevangen te nemen, als aan boord van den *Trent*. Eindelijk gaf hij te kennen, dat de geconfoedereerde staten geene hulp van de Europesche mogendheden verlangen, maar aan dezelve het bewijs willen leveren dat de blokkade der zuidelijke havens geene effective blokkade is.

— Later zijn berigten uit New York van den 28sten ontvangen inhoudende dat, volgens depêches uit het Zuiden, het fort Pickins, ondersteund door twee oorlogsschepen van de zeemagt der Unie, eenen aanvang gemaakt had met het beschieten van Pensacola.

Het leger aan den Potomac had nog geen bevel ontvangen om voorwaarts te rukken, noch om de winterkwartieren te betrekken. Dat dit laatste zou geschieden achtte men niet waarschijnlijk. Te Beaufort zou weldra eene groote hoeveelheid katoen voor rekening van het gouvernement der Unie bijeengebragt zijn. Er werden aanzienlijke versterkingen gereed gemaakt om derwaarts te worden gezonden; ook werden twee nieuwe maritime expeditien uitgerust.

PARIJS, 7 December. De *Moniteur* zegt in zijn overzigt, dat een uit Beyrut ontvangen brief de tijding van de inhechtenisneming van Joseph Karam bevestigt, en dat Fuad Pascha en Daud Pascha ten deze in overleg met de te Beyrut vereenigde commissarissen schijnen gehandeld te hebben, ten einde de uitvoering te verzekeren van de nieuwe organisatie van den Libanon, die door Europa is goedgekeurd geworden.

BERLYN, 6 December. De uitslag der heden alhier gehouden verkiezingen is dat acht candidaten van de zoogenaamde partij van vooruitgang en één van de oude liberale partij gekozen zijn. De berigten uit de provincie luiden gunstig voor beide die partijen. De ministers graaf Schwerin, von Auerswald en von der Heidt zijn verkozen.

TURYN, 6 December (des avonds). Heden heeft de minister Ricasoli in de kamer van afgevaardigden het woord gevoerd. Hij begon met te doen opmerken dat de in deze discussie aan het gouvernement gegeven raad door hetzelve gevolgd was, en bestreed de bewering van den heer Mussolino, dat Frankrijk de eenige vijand van Italie was. Het tegendeel was gemakkelijk aan te toonen; de niet-tusschenkomst was een bewijs van eene vriendschap geheel ontdaan van de zucht om eenen overwegenden invloed uit te oefenen. Uit dankbaarheid voor Frankrijk moest Italie zich in staat stellen om zonder vreemde hulp met eigen kracht te handelen.

De inwendige toestand was zoodanig als men dien verwachten kon bij een land, hetwelk zich nog in staat van omwenteling bevindt. De loop dier omwenteling was overigens zeer voorspoedig. Er hadden geene ernstige onlusten plaats gehad; wel liet de openbare veiligheid te wenschen over, maar gedurende de twee laatste jaren had men zich meer met politieke aangelegenheden dan met het bestuur des lands moeten bezig houden. De krachten van het kleine koningrijk Piemont konden voor het nieuwe koningrijk niet voldoende zijn, en die van de oude gouvernementen waren onbruikbaar. Men had dus nieuwe elementen moeten vormen. De rooverij, die door den generaal Cialdini gefnuikt was, had in de provincie Basilicata en aan de grenzen van het Pauselijk gebied het hoofd weder opgestoken. Ter onderdrukking daarvan was met Frankrijk eene overeenkomst gesloten. De opheffing van het stadhouderschap van Napels was een gevolg geweest van de invoering van eenheid in de administratie; weldra zou ook het stadhouderschap in Sicilie worden opgeheven. Ten aanzien van het Romeinsche vraagstuk verdedigde de minister het gevoelen, dat de hervorming van het Pausdom in overeenstemming met Frankrijk tot stand gebragt moest worden; met geweld was dat vraagstuk niet op te lossen. Men behoorde te werken op de overtuiging van het katholijke publiek; daartoe strekte zijn ontwerp van schikking, hetwelk door Frankrijk niet afgekeurd maar voor alsnog slechts ontijdig geoordeeld was.

Ten slotte heeft de minister verlangd dat de Kamer een bepaald votum van vertrouwen of van wantrouwen zou geven.

Vervolgens heeft de minister van justitie zich tegen de beschuldigingen der oppositie verdedigd, en aangekondigd dat hij weldra de ontwerpen der nieuwe wetboeken zou indienen.

De minister van oorlog heeft medegedeeld dat men zoo veel mogelijk van het oude Napelsche leger behouden had; dat het uit vrijwilligers bestaande leger van het Zuiden zich ontbonden had, maar dat de kaders behouden waren, met behulp waarvan men gemakkelijk eene magt van 40,000 man kon organiseren, vooral indien Garibaldi, gelijk de regering hoopte, het bevel daarover op zich wilde nemen. Het geregelde leger bestond uit 262,000 man; de nieuwe ligting zou 94,000 man opleveren, zoodat men in Maart op 300,000 strijders zou kunnen rekenen, die echter nog geene volmaakte soldaten zouden zijn, voor wier vorming langere tijd vereischt werd. Mogt inmiddels de oorlog uitbarsten, dan zou de regering een beroep doen op de nationale geestdrift. Bovendien had men nog 120,000 man nationale garde, en eenen overvloed van wapenen en uitrustingsstukken.

De minister van marine heeft te kennen gegeven dat Italie weldra eene vloot zou bezitten, bijna dubbel zoo sterk als de Oostenrijksche.

— Garibaldi is van hier vertrokkon.

CALCUTTA, 3 November. Alhier is berigt ontvangen van het overlijden van lord Elgin.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 7den December* 1861.

Het tweede bijvoegsel tot deze courant behelst het verslag van het in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden verhandelde.

Uittreksel uit het verslag van den consul der Nederlanden te Canton over den staat van zaken in China, gedurende de maand September jl.

De handelszaken aan den Yang Tse-Kiang gaan vrij goed, bij toenemenden handel in Chinesche producten tusschen Hankow en Shanghae. In laatstgenoemde haven liggen, door het onverwacht ophouden van emplooi in de kustvaart, meer dan honderd vreemde schepen ledig, waarvan een groot gedeelte ongetwijfeld in de behoefte op Java zal kunnen voorzien. Ter zake van de in het vorig overzigt aangehaalde besluiten van het hoofdbestuur der Chinesche douane, heeft ook de kamer van koophandel te Shanghae zich tot het Engelsch gouvernement gewend, doch is inmiddels door den Britschen consul te Shanghae bekend gemaakt dat Harer Britsche Majesteits gevolmagtigde te Peking zich de zaak aangetrokken en de voornaamste grieven reeds uit den weg genomen had.

De handel blijft hier intusschen lusteloos, doch te Hongkong en Macao is het daarmede niet veel beter gesteld. Een zware slag voor den handel te Macao is het verlies door schipbreuk van twee derde gedeelten eener handelsvloot van 160 Chinesche jonken, van de Zuid-Westkust met kostbare uitvoer-artikelen naar Macao onder weg. De prijzen van levensmiddelen zijn in het Noorden vrij hoog, doch in dit gedeelte des rijks zeer matig en men verwacht een goeden najaarsoogst.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

December.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
7	BOVEN-RHIJN.	*Keulen*,	+ 38.60	+ 2.75	8 ure	"	0.23
6	WAAL.	*Nijmegen*,	+ 9.43	+ 3.21	" "	"	0.20
6	NEDER-RHIJN.	*Arnhem*,	+ 9.46	+ 2.55	8 "	"	0.19
6	GELDERSCHE IJSSEL.	*Westervoort*,	+ 9.98	+ 2.61	8 "	"	0.10
7		*Maastricht*, (brug)	+ 43.28	+ 1.08	8 "	"	0.06
7	BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 42.88	"	8 "	"	0.11
6		*Grave*,	+ 7.76	+ 2.91	8 "	"	0.24
5	NIEUWE MAAS	*Brielle* H. W.	+ 0.87	"	4 u. 30 m.	"	0.09
		L. W.	— 0.93	"	1 u. 45 m.	"	0.85

Prijsvraag omtrent de Vlugtheuvels.

De Raad van Bestuur van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs maakt aan de belanghebbenden bekend, dat de inzenders van de *niet* bekroonde antwoorden op de prijsvraag betreffende de vlugtheuvels die kunnen terug bekomen door zich, met opgave van hunnen naam of van de door hen gebezigde spreuk en van de eerste en de laatste zinsnede van hun antwoord, vrachtvrij te adresseren aan den Secretaris van het Instituut, locaal Diligentia, 's Gravenhage, van Maandag 8 December tot Zaturdag 13 December aanstaande, des namiddags van 4 tot 8 ure.

's Gravenhage, 7 December 1861.

De Raad van Bestuur,
I. P. Delprat, *President.*
J. Tideman, *Secretaris.*

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** Op aanstaanden Donderdag, den 12den December 1861, zal de gewone Audientie van den Minister van Finantien niet plaats hebben.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** De Audientie van den Minister van Oorlog zal op Dingsdag den 10den December aanstaande, niet plaats hebben.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Zeeland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 13den December 1861, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 11de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Middelburg, worden Aanbesteed:

het verbeteren en begrinden van den jaagweg langs het zijkanaal van Sluiskil naar de Axelsche Sassing.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zeeland, te Middelburg, en op alle plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den 4den en 3den dag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het bureau van den Hoofdingenieur van den Waterstaat jhr. J. R. T. Ortt, te Middelburg, en bij den Ingenieur H. S. J. Rose, te Neuzen.

's Gravenhage, 25 November 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. van Heemstra.

Provincie *Zeeland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 13den December 1861, des voormiddags ten 10 ure, al, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 11de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Middelburg, worden Aanbesteed:

in vier perceelen:

het driejarig onderhoud van de Rijks groote wegen in de provincie Zeeland, benevens de telegraaphlijnen op de eilanden Walcheren, Zuidbeveland, Tholen, Schouwen en Duiveland, ingaande 1 Januarij 1862 en eindigende 31 December 1864.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving en opbod, voor ieder onderhoudsjaar en elk perceel afzonderlijk.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zeeland, te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den 4den en 3den dag vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het bureau van den Hoofdingenieur van den Waterstaat Jhr. J. R. T. Ortt, te Middelburg, alsmede bij de Ingenieurs van Dorth, te Middelburg, Bleckmann, te Goes en jhr. van den Santheuvel te Zierikzee.

's Gravenhage, 15 November 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. van Heemstra.

Provincie *Zeeland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 13den December 1861, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 11de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Middelburg, worden Aanbesteed:

1°. het herstellen van eenige sluisdeuren te Neuzen en te Sas van Gent op het kanaal te Neuzen;

2°. het driejarig onderhoud van het Nederlandsch gedeelte van het kanaal van Neuzen en van het zijkanaal naar de Axelsche Sassing, mitsgaders van de telegraaphlijn van Neuzen naar de Belgische grenzen, ingaande 1 Januarij 1862 en eindigende 31 December 1864.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

De Bestekken liggen ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zeeland, te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den 4den en 3den dag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het bureau van den Hoofdingenieur van den Waterstaat jhr. J. R. T. Ortt, te Middelburg en bij den Ingenieur H. S. J. Rose, te Neuzen.

's Gravenhage, 15 November 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. van Heemstra.

Provincie *Zeeland.*

HERBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verwittigt de gegadigden, dat de Besteding van het door Klinkertbestrating vervangen van een gedeelte Keistraat op den eersten zijtak van 's Rijks grooten weg der 1ste Klasse n°. 3, op Zuidbeveland, ten gevolge van de *zeer hooge* aannemingssom is afgekeurd, en eene Herbesteding van dat werk is bepaald op Vrijdag den 13den December 1861, des voormiddags ten 10 ure, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Middelburg.

Met wijziging van het Bestek n°. 123, goedgekeurd den 21sten Augustus 1861, wordt bepaald:

dat de Besteding geschiedt volgens de voorschriften van § 371 der Algemeene Regelen en Bepalingen, bij inschrijving en opbod;

dat ten gevolge daarvan het inschrijvingsbiljet niet door de borgen behoeft te worden geteekend;

dat het werk zal behooren te zijn opgeleverd vóór of op den 1sten October 1862;

dat de kosten, die op de eerste besteding zijn gevallen, mede ten laste van den aannemer komen; en

dat de trekpenning bedraagt f 10.

's Gravenhage, den 11den November 1861.

S. van Heemstra.

Hertogdom *Limburg.*

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 16den December 1861, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het hertogdom Limburg, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 7de district, en den dirigerenden Hoofdingenieur in Belgisch Limburg, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te Maastricht, voor gemeenschappelijke rekening van de Nederlandsche en Belgische Regeringen, worden Aanbesteed:

de uitvoering van werken ter verbetering van het vaarwater op het grensscheidend gedeelte der rivier de Maas:

a. in de gemeenten Obbicht en Grevenbicht;

b. in de gemeenten Ohe en Laak;

c, te Visscherweerd, onder de gemeente Roosteren.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

De Bestekken liggen ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het hertogdom Limburg, te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld hertogdom ter lezing gelegd worden.

Drie dagen vóór de besteding geschiedt de plaatselijke aanwijzing, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat en den Ingenieur van Opstall te Maastricht.

's Gravenhage, 12 November 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. van Heemstra.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van zeevarenden en verdere belanghebbenden, dat tot meer volledige betonning van het *vaarwater over Everingen*, op de *Wester-Schelde*, de navolgende tonnen zijn geplaatst:

tusschen den hoek van *Baarland* en de eerste ton van *Everingen*, tegen de *plaat van dien naam*, eene *zwarte ton*, gemerkt n°. Oe, in 68 palmen of 4 vademen diepte bij gewoon laag water, in het merk;

De toren van Oudelande in het huis eener hofstede bezuiden Everingen.

Tegenover deze, op de *oostpunt der Middebrug*, eene *witte ton*, gemerkt n°. Oe, in 72 palmen of 4½ vadem, in het merk;

De molen van Oudelande eene halve spaakslengte bezuiden een boschje tusschen Everingen en Baarland, en bewesten de haven van *Ellewoutsdijk* tegen den *Oostkant der Suikerplaat*, eene *witte ton* gemerkt n°. 5 e, in [illegible] palmen of 4½ vadem, in het merk:

De toren van Oudelande aan den westkant van het tweede hooge boschje bewesten Ellewoutsdijk; terwijl voorts bewesten den *hoek van Borsselen* tegen de *westpunt van de plaat de Springer*, mede eene *witte ton* is geplaatst, gemerkt n°. 15 a, in 102 palmen of 6 vademen diepte, in de merken:

De toren van Middelburg eene halve spaakslengte in den westkant van het kasteel van Rammekens;

de toren van Vlissingen even in den zuidkant der nieuwe kazerne.

's Gravenhage, den 22sten November 1861.

De Minister voornoemd,
W. J. C. Huyssen van Kattendijke.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** De Minister van Oorlog brengt ter kennis van het algemeen, dat bij den Boekhandelaar *G. J. Mingelen* (Firma *van Weelden en Mingelen*) te 's Gravenhage, en, door diens tusschenkomst, bij de voornaamste Boekhandelaren tegen den prijs van *vijftig cents* (0.50) het Exemplaar verkrijgbaar is gesteld: „*Voorschrift betreffende verwing van werken onder het beheer der genie.*"

's Gravenhage, den 30sten November 1861.

de Casembroot.

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag, den 17den December 1861, des namiddags ten 1½ ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het maken der aardenbaan; het bouwen der kunstwerken, het leveren van den ballast en het leggen van de sporen voor den spoorweg van Breda tot Tilburg.

De besteding geschiedt bij enkele inschrijving, volgens art. [illegible] het Bestek.

Eerste bijvoegsel tot de *Nederlandsche Staats-courant* van Zondag 8 en Maandag 9 December 1861, n°. 291.

Het Bestek ligt van den 4den December ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan het locaal der Ingenieurs in algemeene dienst bij de Commissie voor de Staatsspoorwegen in de Raamstraat, n°. 32, te 's Gravenhage, aan de localen van de Provinciale besturen, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen en op de plaatsen waar gewoonlijk dergelijke Bestekken ter lezing gelegd worden.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij de Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen te 's Gravenhage, en bij den bouw- en werktuigkundige waarnemend eerstaanwezend Ingenieur van den Bergh te Breda.

De aanwijzing op het terrein zal geschieden des Maandags, Woensdags en Vrijdags den 9den, 11den en 13den December en zal op ieder dezer dagen des morgens ten acht ure te Breda aanvangen.

's Gravenhage, den 27sten November 1861.

De Commissie voornoemd,
VAN MEURS, *Voorzitter*,
G. J. G. KLERCK, *Secretaris.*

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag, den 17den December 1861, des namiddags ten 12½ ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage worden aanbesteed:

Het maken van een gedeelte der aardenbaan van den spoorweg van Arnhem tot Zutphen.

De besteding geschiedt bij enkele inschrijving volgens art. 14 van het bestek.

Het bestek ligt van den 4den December ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan het locaal der Ingenieurs in algemeene dienst bij de Commissie voor de Staatsspoorwegen in de Raamstraat, n°. 32, te 's Gravenhage, aan de localen der Provinciale besturen, in de voornaamste logementen en koffijhuizen en op de plaatsen waar gewoonlijk dergelijke bestekken ter lezing gelegd worden.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij de Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen te 's Gravenhage, bij den Eerstaanwezend Ingenieur Reuvens te Arnhem en den Sectie-Ingenieur Kalff te Zutphen.

De aanwijzingen op het terrein zullen geschieden des Maandags en Woensdags den 9den en 11den September en des morgens ten 8 ure te Zutphen aanvangen.

's Gravenhage, den 23sten November 1861.

De Commissie voornoemd,
VAN MEURS, *Voorzitter.*
G. J. G. KLERCK, *Secretaris.*

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag, den 17den December 1861, des namiddags ten 1 ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het bouwen van het Regterlandhoofd voor de brug over de rivier de IJssel te Zutphen.

De besteding geschiedt bij enkele inschrijving, volgens art. 11 van het Bestek.

Het Bestek ligt van den 4den December ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan het locaal der Ingenieurs in algemeene dienst bij de Commissie voor de Staatsspoorwegen in de Raamstraat, n°. 82, te 's Gravenhage, aan de localen der Provinciale Besturen, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen en op de plaatsen waar gewoonlijk dergelijke Bestekken ter lezing gelegd worden.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij de Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen te 's Gravenhage, bij den Eerstaanwezend Ingenieur Reuvens te Arnhem en den Sectie-Ingenieur Kalff te Zutphen.

Aanwijzingen op het terrein zullen geschieden op Maandag en Woensdag den 9den en 11den December 1861.

's Gravenhage, den 23sten November 1861.

De Commissie voornoemd,
VAN MEURS, *Voorzitter.*
G. J. G. KLERCK, *Secretaris.*

MARINE.

Openbare Verkooping aan 's Rijks Werf te Amsterdam, op Woensdag den 11den December 1861, des voormiddags ten 10 ure, van:

eenige partijen Eiken- en andere soorten Werk- en Brandhout, Oude Duigen, Vaatwerk, Scheurpapier, Geweren, Lederwerk en meer andere voor 's Rijks dienst afgekeurde artikelen.

Zullende een en ander op den dag vóór de Verkooping, des voormiddags van 9—11½, en des namiddags van 2—3½ ure, door de gegadigden kunnen bezigtigd worden en de Verkoopvoorwaarden ter lezing liggen.

Amsterdam, den 2den December 1861.

De Directeur en Kommandant der Marine,
C. J. BERGHUIS.

HERBESTEDING.

Op den 24en December aanstaande, des middags ten 12 ure, zal de Kolonel, Plaatselijke Kommandant der Vesting Breda, ten behoeve van de Garnizoens-bakkerij aldaar, op deszelfs Bureau, alwaar de Voorwaarden van heden af ter lezing liggen, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, publiek aanbesteden het leveren van:

8 Last Witte Zeeuwsche Tarwe, wegende minstens 74 Ned. ponden;
6 „ Roode Rhijn-tarwe, „ „ 77 „ „
3 „ Pruissische Rogge, „ „ 72 „ „

De Omslagen der Inschrijvings-biljetten moeten met hetzelfde Merk als de Monsters voorzien zijn; zullende de biljetten en monsters vóór het bepaalde uur op voormeld Bureau bezorgd moeten wezen.

Breda, den 6den December 1861.

De Kolonel voornoemd,
VAN GORKUM.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Inspecteur in de Eerste Inspectie van Fortificatien, of, bij zijne afwezendheid, de Eerstaanwezende Ingenieur te Utrecht, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar aanbesteden:

het maken van eenen stroomleider, een stortebed en van voorzieningen aan grachtsboorden, achter de Inondatie-Sluis bij het fort te Honswijk.

Deze aanbesteding zal geschieden op Vrijdag den 13den December 1861, des voormiddags ten elf ure, in het Hôtel de l'Europe, bij den logementhouder A. van Stuivenberg, aan het Vreeburg te Utrecht, alwaar van den 7den December 1861 het bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Utrecht.

Het gedrukte bestek zal, van den 7den December 1861, bij den Opzigter van Fortificatien S. Schreurs, te Utrecht, voorwaardelijk verkrijgbaar zijn.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Inspecteur in de 2de Inspectie van Fortificatien, of, bij zijne afwezendheid, de Eerstaanwezende Ingenieur te Venlo, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar aanbesteden:

het bouwen van eene loods te Venlo.

Deze aanbesteding zal geschieden op Woensdag, den 11den December 1861, des voormiddags ten elf ure, in het huis van J. R. Bloemen, op de markt te Venlo, alwaar van den 3den December het bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur.

Gedrukte bestekken zijn van den 5den December voorwaardelijk te verkrijgen bij den Opzigter van Fortificatien J. E. van Charldorp, te Venlo.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

* * Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage brengen bij deze ter kennisse van belanghebbenden, dat het naauwe gedeelte van de Plaats, uitmakende een gedeelte van den grooten weg der 1ste klasse, n°. 4, met magtiging van den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, gedurende hoogstens zes dagen, aanvangende Maandag 9 December 1861, voor de passage van Rijtuigen zal worden afgesloten, welke passage alsdan zal kunnen worden onderhouden door de Gevangenpoort over het Buitenhof en door de nieuwe Straat naar de dagelijksche Groenmarkt.

's Gravenhage, den 6den December 1861.

De Burgemeester,
F. G. A. GEVERS DEYNOOT.
De Secretaris,
P. WINTGENS.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

CURATELE.

Bij Vonnis van de Arrondissements-regtbank te Heerenveen, uitgesproken in de openbare teregtzitting van den vierden December 1800 een en zestig, is, op verzoek van den Heer *Gerbrand Wouters* Junior, Azijnfabrikant, wonende te Groningen, voor wien als Procureur occupeert Mr. *Philippus van Blom*, te Heerenveen-Ængwirden, de persoon van *Wijbe Wouters*, Bierbrouwer, wonende te Benedenknijpe, gesteld onder Curatele, uit hoofde van verkwisting.

De Procureur van den Requestrant,
Mr. PH. VAN BLOM.

OPROEPING.

De bekende en onbekende Schuldeischers in de onder voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van *Pieter Cornelis de Vries*, den 10den Augustus 1861 onder Lekkum overleden, worden opgeroepen om op Woensdag den 18den December 1861, des namiddags ten één ure, bij *Castelein* in „de Ster," te Leeuwarden, van de Erfgenamen te bekomen Rekening en Verantwoording van het beheer, en, indien er geen verzet plaats heeft, voldoening van hunne vorderingen, zooverre het bedrag der Nalatenschap strekt.

Lekkum, den 7den December 1861.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

ZATURDAG 7 December 1861.

Amsterdam. — Slotkoersen.

	pCt.			pCt.	
NEDERL., Werk. Schuld.	2½	61 7/8	PRUISSEN, Leening 1859.	5	104 1/8
Dito dito	3	74½	OOSTENRIJK, Obl. Met.	5	48 9/16
Dito dito	4	97½	Dito dito	2½	22 15/16
O.-I. Leening	4	96	Dito dito zilveren.	5	—
Amort. Syndicaat	3½	—	Dito dito nationalen	5	53 3/16
Handelmaatschappij	4½	134	Weener Bank-actien.	—	—
SPANJE, Obligatien	2	40 13/16	Dito aandeelen 1854.	4	—
Dito binnenlandsche.	3	46¾	Dito dito 1860	5	—
Amort. Schuld.	—	16	Dito dito 1858	—	—
Bew. coupons	—	—	VENEZUELA, Obligatien.	3	19 7/16
PORTUGAL, Oblig. 1858.	3	44 1/8	Dito	1¼	6 13/16
Dito 1856/59	3	43 1/16	GRENADA, Dito	4¼	14 3/8
RUSLAND, bij Hope 1798.	5	99 7/8	Dito	1	5 1/8
Dito 1828/29	5	99¾	Dito nieuwe	—	—
Dito Stieglitz 5de serie	5	78¾	MEXICO, Dito	3	24¾
Dito dito 6de serie	5	90 3/8	EQUADOR, Dito	1	14¾
bij Hope 1840	4	71	ILLINOIS, Dito	7	77 3/8
Dito 1860	4½	86 7/8	GRIEKENL., Dito 1824/25	5	—
Spoorweg aandeelen.	—	188			

Russische fondsen aanzienlijk lager.

Londen, Consols.	90	Antwerpen, 4½ pct. Belgie	99 5/8
Mexico	—	Oostenrijk Cred. actien.	330
Parijs, Fr. rente	67.60 ex. c.	5 pct. Metalliek	46
Spanje	—	5 „ Nationalen	55¾
Weenen, Metalliek	67.60	3 „ Binnenl. Spanje	45 7/8
Dito nationalen	81.40	2 „ Spanje	40
Wissel Londen.	142.25	Credit *Guilhou*	—

PRIJS-COURANT,

opgemaakt en uitgegeven den 2den December 1861,

op last van Zijne Excellentie den Heer Minister van Finantien, door de beëedigde Makelaars G. A. van der Voort, A. Craandijk, P. J. A. Sundorff, T. J. B. Westerwoudt, P. E. H. Praetorius, J. H. Roelofsz, D. Reul Koopman, G. van der Weyden Jr. en L. H. Weetjen, ter voldoening aan het bepaalde bij art. 23, lit. D, der wet van den 13den Mei 1859 (*Staatsblad* nº. 36), tot regeling der waarde van de zaken onder nº. 1 van art. 1 dier wet omschreven, behoorende tot nalatenschappen waarvan het regt van successie en van overgang verschuldigd is.

NB. Van de Effecten, achter welke in de kolom van den interest niets ingevuld is, wordt op de memorie van aangeving geen interest gebragt, aangezien de te goed zijnde dividenden onder de getaxeerde waarde begrepen zijn, uitgezonderd de actien der *Nederlandsche Bank* en de aandeelen in de *Nederlandsche Handelmaatschappij*, waarbij, ofschoon onbepaalde dividenden gevende in den handel *eene rente* berekend wordt

VERSCHILLENDE SOORTEN DER EFFECTEN.	Int. Pct.	WAARDE.	
BINNENLANDSCHE EFFECTEN.			
Inschrijving en Certificaten Werkelijke Schuld	2½	63	pCt.
Dito en dito	3	75½	»
Dito en dito	4	99	»
Obligatien, ten laste der Oost-Indische bezittingen	4	97½	»
Schuldbek. Amort. Syndicaat	3½	92	»
STAD AMSTERDAM.			
Losrenten Negotiatie 3 millioen	4	99½	»
Recepiss. Schuldb. Leen. 1861	3½	86¾	»
STAD MIDDELBURG.			
Obligat. genegotieerd à 3 pCt.	½	9¼	»
PARTICULIERE BINNENLANDSCHE NEGOTIATIEN.			
Actien in de Nederl. Bank (rente 4 pCt. sedert 1º. April 1861)	....	180	»
Aandeelen in de Nederlandsche Handelmaatschappij (rente 4½ pCt. sedert 1 Julij 1861)	....	138¼	»
Dito, Amsterd. Entrepôt-Dok.	4½	102	»
Aandeelen, Hollands. IJzeren Spoorwegmaatschappij	....	91	»
Leening, dito Aº. 1844, 1847 en 1860	4½	100¼	»
Obligatien, Nederlands. Rhijn-Spoorwegmaats. Aº. 1838.	4½	105½	»
Aandeelen in de:			
Assur.-Comp. te Amsterd., Direct. *H. van den Broeke* en *B. J. Momma*	....	352	»
Nederl. Assur.-Comp. te Amst., Dir. *H. F. de Waal* en *J. S. Kleinpenning* Jr.	....	168	»
Brand-Maatsch. te Amst., Direct. *C. M. P. ten Sande* en *Jan Jarman*	....	202	»
Amsterd. Brand-Assurr.-Comp., Direct. *Ed. Croese* en *C. A. Hekmam*	....	212	Exd.
Amsterd. Brand-Societeit, Direct. *A. Ravesteyn* en *H. M. Gildemeester*	....	139	pCt.
Holl. Brand- en Levensverz. Societeit, Dir. *J. Zuyderhoff* en *T. Zuyderhoff* Jz.	....	142	»
Amsterd. Zee- en Brand.-Assurrantie-Maatschappij, Directeur *A. C. Bouman*	....	181	»
Brandgevaar-Maats., Dir. *J. H. Lugt* en *H. Salm*	....	132	»
Brand-Assurrantie-Maats., Direct. *J. T. van Bosse*	....	147	»
Holl. Societ. van Levensv.-Direct. *P. Langerhuizen.*	4	238	»
BUITENLANDSCHE EFFECTEN.			
ENGELAND.			
Het divid. vervalt,			
Actien in de O.-I. Compagnie, Januarij en Julij	....	222	»
Dito, in de Bank, April en Oct.	....	232	»
Gereduceerde 3 pCt. Annuiteiten, April en October	....	90¾	»
Geconsolideerde 3 pCt. dito, Januarij en Julij	....	90¾	Exd.
(Het L. st. te rekenen à f 11.80).			
RUSLAND.			
Obligatien bij *Hope* en *Comp.* neg. 1798 en 1816	5	101¾	pCt.
Dito bij dito 1828 en 1829	5	101	»
1) Inschrijving op het Grootb. in assignaten	6	54½	»
1) Certificaten van dito, diverse admin.-kantoren te Amsterd.	6	54½	»
2) Inschrijvingen en certific. in zilver	6	96½	»
2) Idem 3de en 4de serie Aº. 1831 en 1833	5	80	»
2) Certificaten, administratie Hamburg Aº. 1820	5	80¾	»
2) Certifice. admin. Amsterdam.	5	80	pCt.
2) Oblig., te Lond. neg Aº. 1822	5	91	»
3) Dito » dito » » 1850	4½	89½	»
3) Dito » dito » » 1859	3	58¾	»
3) Dito bij *Hope & Cº.* » 1860	4½	89¾	»
2) Inschrijving en certificaten bij *Hope & Cº., e. s.*	4	74	»
2) Dito en origin. bewijzen van inschrijving van de 2de, 3de, 4de en 5de Leening	4	73½	»
2) Dito en dito 5de serie Aº. 1854	5	81¾	»
2) Dito 6de serie » 1855	5	93	»
Aandeelen in de groote maatschappij der Russische spoorwegen à 125 Z. R. of f 236.	....	f 192.00	
2) Russ. spoorweg oblig. 1858	4½	71¾	pCt.
POLEN.			
2) Schatkist-Oblig., Neg. 1841	4	75½	»
Aandeelen Neg. 1835 à Flor. 500 à 4 pCt.	....	f 164.50	»
OOSTENRIJK.			
Obligatien op de Weener Bank, genegotieerd bij *Goll* en *Comp.*	5	53½	pCt.
Dito, idem idem	4½	44½	»
Dito, idem idem	4	43	»
4) Dito, supplem. letter G.	4	42	»
4) Certificaten van originele Weener Stads-Bank-Obligat. bij *Goll* en *Cº.*	2½	34½	»
4) Oblig. Weener Met., div. dat.	5	45¼	»
4) Dito idem idem	4½	40	»
4) Dito idem idem	4	32¾	»
4) Dito idem idem	3	25	»
4) Dito idem idem	2½	23¼	»
4) Dito idem idem	1	9	»
4) Dito rente, betaalb. te Amsterdam in zilver 1849, 1851, 1854	5	68¾	»
4) Dito Nationale betaalbaar te Weenen in specie	5	54½	»
Aandeelen in de Oostenrijksche Nationale Bank te Weenen à C. M. fl. 1000.	3	f 632.00	
Dito Neg. 1839, 30 Mill. groot C. M. fl. 250	....	» 251.00	
Dito Neg. 1854, 50 Mill. groot C. M. fl. 250, à 4 pCt	....	» 195.00	
Dito Neg. 1860, 200 Mill. groot O. W. fl. 500, à 5 pCt	....	» 350.00	
Fransch-Oostenr. spoorw. obl. bij *Hope & Cº.* à frs. 500	....	» 123.00	
FRANKRIJK.			
5) Inschrijving en certificaten.	4½	88	pCt.
5) Dito en dito.	3	63¾	»
Certificaten van actien in de Fransche Bank	....	f 1360.00	
BELGIE.			
6) Obligatien, Negotiatie 1838.	3	78¼	pCt.
6) Dito. 1836.	4	96¼	»
5) Inschrijving en certificaten.	2½	54	»
5) Obligatien	4½	98¼	»
PRUISSEN.			
7) Obligatie Neg. 1850, 1851, 1854 en 1856.	4½	100	»
7) Idem 1859.	5	105½	»
Aandeelen Aº. 1854 à Th. 100 Intr. à 3½ pCt., losbaar met premie	....	f 212.00	
7) Idem in de Pruissische Bank.	4½	119	pCt.
SPANJE.			
8) Oblig., Aº. 1841, te London.	3	51	»
9) Oblig. Binnenl. Schuld	3	47¼	»
10) Oblig. Buitenl. uitgestelde Schuld 3 pCt. thans	2	41¼	»
10) Oblig. Amort. Schuld, 2e kl.	....	16½	»
PORTUGAL.			
3) Oblig., Aº. 1853, 100 L. st.	3	45¾	»
3) Dito, » 1856, 1857, 1859 en 1860, 100 L. st.	3	44¾	»
3) Dito, uitgest. Schuld (1863 3 pCt.)	....	40½	»
11) Dito Binnenl. Schuld.	3	42½	»
PAUSELIJKE STAAT.			
5) Oblig., genegot. te Parijs	5	67	pCt.
12) Certificaten bij *J. van Beeck Vollenhoven, c. s.*	5	64	»
SARDINIE.			
3) Obligatien te Londen, 1851.	5	77	»
NAPELS.			
13) Cert. van 5 pCt. Geconsol. Schuld, bij *Lamaison en Bouwer*	5	64	»
DENEMARKEN.			
Obligatien op de Tollen, Kroon- en Leen- en Wisselbank	4	94	»
Dito, idem	3½	83½	»
3) Dito, genegot. te Lond. 1825.	3	68	»
AMERIKA.			
3) Oblig. van de Citizens Bank in Louisiana, Aº. 1836 en 1837.	5	82½	»
3) Obligatien van de Bank te Philadelpia bij *Rothschild*	....	67	»
Aandeelen van Amerikaansche Fondsen bij *Hope & Cº.*, lit. A.	....	f 890.00	
Dito, dito lit. B.	....	» 910.00	
14) Certificaten ten laste der Vereen. Staten, bij *Hope & C.* Losbaar na 1867 en 1868	6	92	pCt.
14) Dito, ten laste van Pennsylvania bij idem, Losb. na 1862.	5	82½	»
14) Obligatien, Illinois Centraal Spoorweg-Maatschappij	7	82¼	»
MEXICO.			
3) Obligatien, te Londen	3	25½	*a)* »
BRAZILIE.			
3) Obligat. genegot. te Londen bij *Rothschild* 1824, L. st. 100.	5	99	»
3) Dito, idem 1824, L. st. 200.	5	98½	»
3) Dito, dito bij *J. L. Goldsmid* 1843, L. st. 100 en 200	5	98	»
3) Dito, dito bij *Samuel en Philips* 1839, L. st. 100 en 200.	5	98	»
3) Dito, dito bij *Rothschild*, 1852, 1858 en 1860	4½	89¼	»
ECUADOR.			
3) Obligatien, te London 1855.	1	15	*b)* »
VENEZUELA.			
3) Obligatien te London.	3	20½	*c)* »
3) Idem	1½	10¾	*d)* »
NIEUW-GRANADA.			
3) Oblig. te London 6 pCt., thans	4¼	15¼	*e)* »
3) Uitgestelde Schuld	1	5½	*f)* »
PERU.			
3) Obligatien, geneg. te London	4½	96	»

WISSELKOERSEN
te Amsterdam.

Parijs	Kort	f 56.31	per 40 Kr. van 3 francs.
Hamburg	»	35.31	» 40 Mark banco.
Weenen	6/w.	83.00	» Fl. 100 Oostenr. Währ.
Lissabon.	3/m.	41.37½	» 40 Crusados.
Napels	2/m.	78.00	» 40 Duc. di reg. of 175 L.
London	Kort	11.87½	» L. st.
St. Peter.	3/m.	1.68	» 1 Zilveren Roebel.
Madrid	3/m.	2.38	» Piast. van 20 Réal de V.

1. De Roebel. . . . . te rekenen à f	1.00
2. De Roebel. » » »	2.00
3. Het L. st. » » »	12.00
4. De Weener Gulden » » »	1.25
5. De Franc » » »	0.50
6. De Franc » » »	0.47¼
7. De Thaler » » »	1.80
8. De 85 L. st. » » »	1000.00
9. Real de Vellon. » » »	0.12½
10. De Piaster » » »	2.50
11. De 1000/Mill. Reis » » »	2700.00
12. De Scudi » » »	2.50
13. De Lire » » »	0.50
14. De Dollar. » » »	2.50

Amsterdam, dato als boven.

a) Onder den koopprijs begrepen 15 achterstallige coupons. *b)* Idem 3 coupons. *c)* Idem 3 coupons. *d)* Idem 3 coupons. *e)* Idem 17 coupons. *f)* Idem 1 coupon.

Tweede bijvoegsel tot de *Nederlandsche Staats-courant* van Zondag 8 en Maandag 9 December 1861, n°. 291.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 7den December* 1861.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft heden de beraadslagingen hervat over de VIde afdeeling van het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1862 (Waterstaat en publieke werken).

De heer van Bosse besprak het verhoogde cijfer van deze begrooting voornamelijk in deze afdeeling uitkomende. Bij de beoordeeling daarvan wilde hij billijk zijn ten aanzien van de uitgebreidheid der bij het Departement van Binnenlandsche Zaken te behandelen aangelegenheden. Desniettemin moest hij opmerken dat bij het ontwerpen dezer begrooting niet genoeg was gelet op de finantiele krachten des lands, en de afhankelijkheid der geldmiddelen van de koloniale baten. Daarbij had men op den voorgrond moeten houden al de kosten voor den aanleg van spoorwegen benoodigd, een onderwerp waarbij zoo velen belang hadden, gelijk uit de beraadslagingen genoegzaam was gebleken. In dien toestand van zaken had men, bij de groote daartoe vereischte uitgaven, en ten einde aan het verlangen te dezen opzigte te voldoen, de uitvoering van vele andere werken moeten uitstellen. Dit was niet gedaan, vele aanvragen tot subsidien kwamen op deze begrooting voor, en daardoor was de Kamer in de moeijelijkheid gebrag, bij niet goedkeuring van de daarvoor aangevraagde sommen, den schijn op zich te laden van in die aangelegenheden geen belang te stellen. Dit mogt echter niet beletten dat de Kamer den moed moest hebben mede te werken om de begrooting op gepaste wijze te verminderen. Vooral moest zij het oog houden op het voeren van een zuinig beheer, en dit had niet plaats gehad noch bij de voorbereidende werkzaamheden bij sommige lijnen van spoorwegen, noch bij de verbouwing der Loterijzaal, noch bij het subsidiestelsel en de verdeeling van de daartoe strekkende sommen. Ter bevordering van hetgeen hij verlangde had hij een voorstel gedaan om art. 87 te wijzigen, waarop hij bij de behandeling van dat artikel zou terug komen.

De heer Heemskerk Azn vereenigde zich met het gevoelen van hen die op de wenschelijkheid der vermindering van de onderwerpen aan de zorgen van het Departement van Binnenlandsche Zaken toevertrouwd, en van de daarstelling van een ministerie van waterstaat en openbare werken hadden gewezen. In de tweede plaats schetste hij den toestand der tot uitvoering van openbare werken gebezigde werklieden; een toestand hoogst beklagenswaardig in vergelijking van dien van andere werklieden, en waaraan een einde kon komen, door bijv. de aannemers van werken te verpligten om voor de oprigting van goede keeten te zorgen.

De heer Cool handelde over het belang der waterwegen, inzonderheid van de doorgraving van Holland op zijn smalst. Hij herinnerde aan hetgeen ten aanzien van deze aangelegenheid in deze Kamer was voorgevallen en wat daaromtrent door de Regering was medegedeeld. In verband met de gedane toezeggingen wenschte hij te weten of men spoedig tot regeling van dit onderwerp een ontwerp van wet kon te gemoet zien.

De heer Begram zeide in te stemmen met hen die een zuinig beheer in alles behoorlijk wenschten betracht te zien, maar zijns inziens mogt dit niet zoo ver gedreven worden dat op noodzakelijke uitgaven bekrompen wierd. Ook hij was van oordeel dat de zaken van den waterstaat zoodanige uitgebreidheid hadden ondergaan, dat het niet van den Minister van Binnenlandsche Zaken, die reeds met zooveel andere werkzaamheden belast was, te vergen was ook die aangelegenheid te blijven behartigen, zoodat eene afscheiding van dit deel, ook ter bevordering van eene goede behandeling van de talrijke onderwerpen daarmede in verband staande, ook hem wenschelijk voorkwam. Hij drong ten derde aan op de daarstelling eener algemeene wet op de waterstaats-aangelegenheden, die reeds zoo lang verlangd was en door de omstandigheden dringend gevorderd werd: en dat te meer omdat de bevoegdheden van de ambtenaren van den waterstaat niet geregeld waren, waaruit vele nadeelen waren ontstaan. Hij kondigde zijn voornemen aan om op een der artikelen een amendement voor te stellen de strekking hebbende om de daarbij uitgetrokken som te splitsen.

De heer Hoynck van Papendrecht, een der leden van de Commissie van Rapporteurs over dit hoofdstuk, verdedigde zich tegen de beschuldiging van den Minister van Binnenlandsche Zaken dat voor het verwijt in het Voorloopig Verslag voorkomende nopens het gebrek van dezen aan regeringsbeleid geene gronden waren aangevoerd. Dat gemis zag hij onder anderen in de handelingen des Ministers ten aanzien van de quaestie der verbetering van de waterwegen der groote handelssteden naar zee. Daaromtrent scheen bij den Minister van Binnenlandsche Zaken geen vast stelsel te hebben bestaan. Met betrekking tot de doorgraving van Holland op zijn smalst toch was aanvankelijk het denkbeeld voorgestaan, dit onderwerp van staatswege te doen ondersteunen, en later had men tot een ander gevoelen overgeheld, en de geneigdheid betoond, om deze aangelegenheid bij wijze van concessie te regelen. Hetzelfde had men ten aanzien van de verbetering van den waterweg van Rotterdam gedaan. In dit alles zag hij het bewijs dat de Regering ook te dezen opzigte vaste overtuiging miste. Omtrent beide punten wenschte hij inlichtingen te bekomen ten einde den stand daarvan te leeren kennen.

De heer Westerhoff ontwikkelde zijn gevoelen over de verandering welke in de zienswijze van den Minister van Binnenlandsche Zaken was ontstaan met betrekking tot de zaak der kanalisatie in Groningen, in verband met de quaestie van de Ommelanderkas. De handelwijze der Regering ten deze had hem bevreemd, en in Groningen wrevel verwekt, te meer omdat daaruit bleek dat voor de kanalisatie geen rijkssubsidie te wachten was. Hij bestreed aan het einde zijner rede het omtrent de Ommelanderkas door den heer van Bosse vroeger aan den dag gelegd gevoelen.

De heer van Nispen van Sevenaer zeide zich niet te kunnen vereenigen met het gevoelen van hen die op de wenschelijkheid eener splitsing van het Departement van Binnenlandsche Zaken hadden gewezen. Ten tweede was hij mede zeer gestemd voor een zuinig beheer, maar bij de noodzakelijke uitgaven mogt men, naar hem voorkwam, zich niet te ver door dat denkbeeld laten leiden. Hij voor zich zou de voorgestelde uitgaven naar de meerdere of mindere noodzakelijkheid beoordeelen.

De heer Mackay gaf op wat hij gaarne in eene toekomstige regeling der bevoegdheden van de ambtenaren van den waterstaat wenschte opgenomen te zien, in overeenstemming met de regten en bevoegdheden van belanghebbenden. Verder uitte hij den wensch dat de rivierverbeteringen tevens mogten strekken tot verdediging der oevers. Eindelijk zette hij zijne denkbeelden uiteen omtrent de meerdere of mindere wenschelijkheid den splitsing van artikelen voor uitgaven ten behoeve van subsidien.

De heer Dullert drong van zijne zijde aan op de daarstelling eener algemeene wet regelende de zaken van den waterstaat door de Grondwet in art. 191 voorgeschreven. Daardoor zou eenheid in de behandeling van het onderwerp ontstaan, eene eenheid die nu ontbrak, niettegenstaande het tegendeel door den Minister in de Memorie van Beantwoording op de deswege gemaakte aanmerkingen in het Voorloopig Verslag was beweerd. Hij verklaarde zich ten tweede aan te sluiten aan hen die zich tegen de oprigting van een ministerie van openbare werken hadden verklaard.

De heer van Eck daarentegen zeide de verwezenlijking van dat laatste denkbeeld ten sterkste voor te staan, zijnde hij van oordeel dat bij zoodanige splitsing de zaken van openbare werken deugdelijk behandeld zouden worden, angezien dan een deskundige aan het hoofd van zoodanig departement zou staan. Nadat de heer van Nispen van Sevenaer den heer van Eck op dit punt bestreden had, vatte ook de heer van der Linden het woord op om datzelfde denkbeeld ten sterkste te bestrijden. Uit de ondervinding van de laatste jaren had men geleerd welke misrekeningen er bij de plannen tot verbouwing van het Binnenhof te 's Gravenhage en de daarstelling van een nieuw gebouw voor het Departement van Kolonien, den Hoogen Raad, een magazijn van geneesmiddelen en de Loterijzaal hadden plaats gehad. Waren die misrekeningen reeds groot geweest voor een klein deel van onderwerpen met openbare werken in verband staande, dan vreesde hij dat die bij de instelling van een bouwdepartement nog veel aanzienlijker zijn zouden. Hierop antwoordde de heer van Eck, dat de vorige spreker juist bewezen had dat de daarstelling van een departement van openbare werken, met een deskundige aan het hoofd, eene wenschelijke zaak moest wezen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken zeide over de meerdere of mindere wenschelijkheid van de oprigting van een departement van openbare werken nu niet te willen uitweiden; alleen wilde hij te kennen geven dat zoodanige instelling niet gansch overtollig kon geacht worden, bij den omvang der aan het Departement van Binnenlandsche Zaken opgedragen taak.

Met betrekking tot de quaestie der verbeteringen van waterwegen trad hij in eene uitvoerige beschouwing om aan te toonen dat de beschuldiging van beweerde onstelselmatigheid te dien aanzien geheel ongegrond was. Hij had te dezen opzigte steeds consequent gehandeld; had hij zich vroeger tegen het verleenen van concessien tot uitvoering van de kanalisatie van Holland verklaard, een geheele ommekeer van zaken, van hem onafhankelijk, had te dien opzigte plaats gehad en zelfs wel van dien aard, dat het verleenen eener concessie mogelijk was geworden. Met den aanvrager had de Regering zich omtrent dat onderwerp verstaan, en de zaak was reeds in dezen stand dat aan den concessionaris de bescheiden nopens eene concessie ter teekening waren toegezonden. De wetgevende magt zou deswege nader beslissen, hopende hij een wets-ontwerp deswege spoedig in te dienen, waarin tevens zou behandeld kunnen worden de zaak der verbetering van den waterweg naar Rotterdam, waaromtrent onlangs was ingekomen eene aanvrage om concessie die hij nog niet had kunnen onderzoeken.

Aangaande de zaak der kanalisatie van Groningen, in verband met het daarvoor te verleenen subsidie, en het eigendomsregt der Ommelanderkas, herinnerde hij wat dienaangaande vroeger was voorgevallen, en zeide dat er nader bij de behandeling van een daartoe strekkend voorstel gelegenheid zou wezen om aan de wenschen der provincie Groningen te gemoet te kunnen komen.

Hij schetste in de derde plaats welke moeijelijkheden de zamenstelling van eene algemeene wet op de waterstaatsaangelegenheden veroorzaakte; voor dat werk moest alzoo de noodige tijd gelaten worden. Zoolang die niet bestond mogt, naar hij meende, de regeling van dit onderwerp als voldoende beschouwd worden. Voorts betoogde hij de ongegrondheid der bewering dat deze begrooting, met het oog op de finantiele krachten des Rijks, te hoog was; voor zoover hij wist had hij geene overtollige voorstellen gedaan, in verband met omstandigheden die zwaarder dan finantiele beschouwingen wegen moesten, wederlegde de beschuldiging van vermeend gemis van zuinig beheer, toonde vervolgens aan, hoe weinig de Staat zich mengen kon in de zaak der verbetering van den toestand der werklieden bij den aanleg van openbare werken arbeidende, waarop de heer Heemskerk Azn. had gewezen; en wedersprak de bewering van den heer Begram dat de Raad van Waterstaat als eene magt in den Staat zon zijn aan te merken.

De heer Hoynck van Papendrecht beantwoordde kortelijk den Minister van Binnenlandsche Zaken. Na dezen voerden nog het woord de heeren Cool, Heemskerk Azn., Begram en van Bosse ter nadere toelichting van de door hen behandelde onderwerpen; de laatste gaf daarenboven een antwoord aan den heer Westerhoff, omtrent zijne handelingen, als lid eener vroegere Regering, in de zaak der Ommelanderkas, terwijl de heeren Cool en Heemskerk Azn. hunnen dank betuigden voor de ontvangen inlichtingen omtrent de zaak der doorgraving van Holland op zijn smalst. De heer Reinders kwam op de zaak der kanalisatie in Groningen en der Ommelanderkas terug. De heer van Heukelom zeide voor alsnog niet wel te begrijpen, dat de aard der werken tot verbetering van de waterwegen van dien aard was, dat deze door middel van concessie dienden uitgevoerd te worden; hij zou zijn eindoordeel over dit onderwerp tot nader opschorten, terwijl hij de vraag deed of een onderzoek ingesteld was omtrent het werk der nu voorgenomene kanalisatie door Holland, en of de concessionaris de vereischte plannen had ingeleverd.

De Minister van Binnenlandsche Zaken zeide tot nadere toelichting van het door hem aangevoerde, dat een onderzoek werd ingesteld omtrent de aanvrage eener concessie ter verbetering van den waterweg van Rotterdam; en dat de uitslag van dat onderzoek moest leiden tot oplossing der vraag of in deze zaak al dan niet concessie, en op de voorgestelde wijze, zou worden verleend. Ten opzigte van de vraag van den heer van Heukelom antwoordde hij dat in het algemeen een onderzoek was ingesteld over de door dezen besproken aangelegenheid en gaf op wat bij de concessie aan den concessionaris werd opgelegd, omtrent het indienen van plannen. Nadat de heer van Heukelom nader zijn gevoelen over

het onderwerp had uiteengezet werden de beraadslagingen over de VIde afdeeling gesloten.

Daarna werden de artt. 69 tot 72 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Over art. 73, „Jaarwedde van en toelage voor den bouwmeester bij de landsgebouwen te 's Gravenhage enz., uitgetrokken voor eene som van f 7,420.00, voerde de heer van Nispen van Sevenaer het woord, die kortelijk aantoonde dat de proef met de aanstelling van eenen landsbouwmeester niet gelukkig was uitgevallen, en tot geene gunstige uitkomsten had geleid; dien ten gevolge zou hij zich verpligt zien om, zoo hij niet beter wierd ingelicht, een amendement voor te stellen strekkende om de betrokken som met f 4000 te verminderen.

De heer Storm van 's Gravesande gaf daarop in overweging om, bij het vergevorderde uur, de behandeling van dit artikel uit te stellen tot Maandag aanstaande, met welk denkbeeld de Kamer zich vereenigde.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.